

אורי אבנרי: מכל הבעיות הכאובות שמשרד הסעד מספל בהן, אדבר היום רק על אחת: בעיית העבריינות הצעירה.

"פח האשפה של החברה"

ילד פונה לדרך העבריינות.

למה? — מי יודע? עדיין אין לכל המדעים גם יחד תשובה על כך. האם הוא מצטרף לכנופיה מפני שהוא מחפש זהות והש" תיכיות? האם הוא נוקם בחברה המתנכרת לו? האם הוא מורד בחברת-השפע, שהוא לא מוצא בה הוכן? האם פועלים בו אינסטינקטים ביולוגיים תורשתיים? מי יודע?

הילד פנה לדרך הפשע. מה קורה לו מאותו רגע? לעיתים קרובות הוא נזרק לפח-האשפה של החברה. בהמשך הדרך הוא נמסר לשתי מכוני נות אכזריות נטולות-נשמה, השוחקות אותו בין גלגליהן — המשטרה ובתי-הסוהר. לכאורה אחרים שר הסעד ומשרד הסעד לילד זה. אולם מה קורה באמת?

מצבה לבן 14

אני מתכוון, כבוד היושבי-ראש, לפטר לכנסת על מיקרה אחד של ילד בן 14, ילד מת, ילד שלא השאיר אחריו זכר — ואולי המילים הי אלה ב"דבריו הכנסת" ישמשו מצבה לו ולי גורלו.

ילד בן 14, דני חזן מאשקלון. שר המשטרה תיאר אותו מעל דפי הארץ לפני כמה ימים, בתגובה על כתבה של העולם הזה. הילד היה פורץ מועד, ישב במעון-חסות. היה בורח לעיתים קרובות ומבצע פרי צות נוספות. היה מעורב ונשפט בעבר על עשרות פריצות. ילד בן 14.

נפל עליו חשד, כנראה חשד נכון, שהשתתף בפריצה. הילד נאסר ב-23 באוקטובר. איפה נאסרו הנער נמצא בקופת-חולים, כשהוא קודח בחום של 40 מעלות. בתור לרופא מצאו אותו השוטרים.

העבירו אותו בדיקה נחסות, בה נקבעה מחלה שלא היתה לו, ולא נקבעה המחלה שהיתה לו. הוא נלקח לקצין-רפואה, הוצאה תעודה שהוא יכול לשבת בבית-הסוהר. הוא נלקח לבית-הסוהר, מבלי שנשתיימה הי בדיקה. נגד הנער הוגה הוצאה, למחרת, פקודת מאסר ל-15 יום.

נער קודח ב-40 מעלות חום!

כעבור כמה ימים, ב-3 בנובמבר, שוב התלונן על מיוח- שים. הוא נבדק על-ידי רופא בבית-המעצר, שקבע שיש לו דלקת בגרון וחולשה כללית, וקבע לו טיפול בהקדם. במשך כל אותו זמן — ילד בן 14 קודח בחום של 40 מעלות — ניסו הוריו לאתר אותו ולא יכלו לאתר. עברו חמישה ימים עד שהמשטרה הואילה בטובה למסור להורי הילד היכן הוא יושב.

אחרי יומיים של טיפול, שנקבע לו על-ידי הרופא, הפי סיקו השוטרים לתת לילד את הכדורים שניתנו לו על-ידי הרופא.

אחד השוטרים פנה להורים באופן פרטי ואמר: "אתם מוכרחים לנסות להוציא את הילד הביתה. הוא חולה מאוד. כלילה מכסים אותו בשמונה שמיכות, והוא ממשיך לצעוק שקר לו מאוד. השוטרים צריכים לשבת עליו כדי שלא ישתולל מרוב החום והכאבים". הילד נשאר בבית-המעצר. ב-4 בנובמבר הוא נבדק על-ידי רופא, והרופא קבע שיש לו "דלקת בריאה, מקבל זריקות וכן טיפול לחיזוק".

הדרך אל המוות

ב-5 בנובמבר הובא הילד לפני שופט.

ילד קודח מחום. משתולל בלילות. ילד שי רופא-המשטרה קבע שיש לו דלקת ריאות.

הוא הובא לשופט. אני תמה על השופט הזה. הוא אמר לכתב העולם הזה שהמשטרה אמרה שתספל בו, והוא האמין למשטרה.

הילד הזה עמד בפני שופט. ב-8 בנובמבר הועבר לבית- הסוהר בתל-מונד, באותו מצב. ביחד עם הילד, לתל-מונד, נשלחו הוראות להמשך הטיפול הרפואי.

סיפור שב נער

"אולי ישמשו מילים אלה ב"דבריו הכנסת" מצבה יחידה לו..."

בתל-מונד אין בית-חולים ולא דבר הדומה לבית-חולים.

ביום שהגיע לתל-מונד, בדק אותו הרופא, וציווה להעבירו מייד לבית-החולים של שירות בתי-הסוהר ברמלה.

זאת אומרת, כאשר הגיע מבית-המעצר לבית-הסוהר, כבר היה במצב כזה שהרופא שם שלח אותו מייד למקום אחר. לאן? לבית-החולים שבבית-הסוהר ברמלה.

ביקרתי בבית-חולים זה, כחבר ועדת-הפנים. מבקר המדינה אמר שזה לא בית-חולים, ולא דומה לבית-חולים. מבקר הי מדינה, כרגיל, השתמש בשפה עדינה.

המקום הזה ברמלה, הדומה לצינוק, הוא אחד הכתמים השחורים במדינת ישראל.

ברמלה שכתב הילד כמה ימים — באותו "בית-חולים", כי אותו צינוק. ההורים לא ידעו על כך. איש לא מסר להורים שהבן שלהם — אני חוזר ואומר: ילד בן 14! — שוכב במצב מסוכן בבית-החולים אשר בבית-הסוהר.

מצבו החמיר עד-כדי-כך, שהוא הועבר על-ידי בית-החור

לימ-כביכול ברמלה לבית-חולים אמיתי, הממשלתי, אסף ה-1991.

שם הוא נפטר.

בניתוח שלאחר המוות נקבע שלילד היתה דלקת-גרון רגילה, שמאחר שלא טיפלו בה כראוי, התפתחה למצב קריטי, שהביא לפתרי מת הריאות ולמוות. בכדיקות רפואיות מרוקן דקות ניתן היה לגלות את המחלה האמיתית ולהצילו.

זהו סיפורו של הילד דני חזן, בן 14, פושע מועד, אשר השתתף בעשרות פריצות לפני הגיעו לגיל 14.

שניים מתו, אחד נאנס

איני מספר את כל הסיפור הזה, שאושר על-ידי שר המש- טרה (שר המשטרה אמר שהשמצנו אותו, אבל אישר את כל הפרטים בדבריו בהארץ) אלא כדי לחשוף את הרקע. אינה יחס מגלה סיפור זה? אינה יחס של משרד הסעד, האחראי לילד הזה? אינה יחס של המשטרה? אינה יחס של שירות בתי-הסוהר?

תהומות של אדישות, לא-איכפתיות.

הנה אדם חי, "פושע", התייאשו ממנו. "פושע" בן 14!

ברור לגמרי שכל מי שהתייחס אליו, התיי- חס אליו כאל דבר אבוד, שאין טעם לספל בו.

אני רוצה להביא להשמת-לב שר הסעד החדש (אני מדבר על שר הסעד, לא על שר המשטרה); על שר המשטרה עוד נדבר כאשר יבוא תורו): זה לא המיקרה הראשון של ילד שגורלו היה כזה השנה. לי ידועים שלושה מיקרים. והרי אתה ואני יודעים שעל רוב המקרים לעולם לא נשמע.

היה ילד בתל-מונד. סיפרתי על כך לשר הסעד הקודם. גם הוא נכלא בבית-הסוהר. הוא התלונן על מיחושים בגרון. צעק במשך שעות. לא הוצא מן התא.

בבוקר נמצא תלוי בתאו.

היה ילד שני, גם הוא בן 14. לפני כמה ימים ענה שר- המשטרה על שאלתה שלי בעניינו.

הוא הוכנס לתא עם שני פושעים מועדים, בני 18, שאנסו אותו שניהם באותו לילה.

כאשר שר המשטרה ענה על השאלתה הזאת, כדרכו ב- קודש, אמר: באמת מיקרה מצער מאוד. לצערנו איננו יכו- לים להתחייב למנוע מיקרים אלה. אין לנו תקציב ואין לנו אפשרות.

אני רוצה לשאול את שר הסעד, ולא את שר המשטרה, שר הסעד שיש לו גישה אחרת ואחריות אחרת: האם בכלל מותר לשלוח ילדים לבית-הסוהר במצב כזה?

אני מדבר על ילדים בני 14, 15 ו-16! אינני מדבר על מבוגרים, שגם אותם אסור היה לשלוח לכלא במצב כזה.

אל תשלחו נער לכלא!

הנואם הראשון בחיכוח הזה אמר, שאם משרד החינוך נכשל, מגיע הילד למשרד הסעד; אם משרד הסעד נכשל — מגיע הילד למשרד המשטרה.

הייתי יכול להוסיף: שאם משרד המשטרה נכשל, עובר הילד למשרד הבריאות, ואם משי- רד הבריאות נכשל — הוא מגיע למשרד הי דתות, כלומר לחברה קדישא.

אבקש את משרד הסעד לחזור לכך שהמיבנה החוקי ישונה, שמשרד הסעד כלבד יהיה אחראי לכל העבריינים עד גיל 18. לא עד גיל 16, כמו עכשיו. אבקש את שר הסעד לדאוג לכך שלא ישלח שום ילד לידו שירות בתי-הסוהר — לא ליד המשטרה, בעת המעצר, ולא ליד שירות בתי- הסוהר, לבית-הסוהר.

אם אתה, אדוני שר הסעד, אינך יכול להשיג את התקציב הדרוש כדי שיהיו מוסדות מיוחדים לטיפול בילדים, שם יטפלו בהם כמו ביל- דים, יתייחסו אליהם כאל בני-אדם צעירים — מוטב לא לשלוח ילדים למעצר בכלל, אלא למצוא פתרונות אחרים לטיפול בילדים אלה.

(בתקציב השנה הבאה, מוקצב סכום של 100 ל"י לבדיקת תוכניות לבית-המעצר לנערים. בי וודאי יעברו שלוש-ארבע שנים עד שייבנה כזה — אם יאושר לכך תקציב.)

היו שאר חברי-הכנסת, שהתנפלו עלי בחימה שפוכה. הוא לא אחראי לענייני ביטחון, וממילא לא היה לו שום מידע על המתרחש. בשיטה דמוגית שיגרתי, העמיד פנים כאילו פעולה נימצת נגד הפידאיון ודיכוי האוכלוסיה האזרחית הם היינו הך.

אבירי ארץ-ישראל השלמה, השולטים עתה במדורי הכנסת של רוב העיתונים, הוסיפו מנתהשמה משלהם. אחרי שהעלימו את פעולותינו ודברינו בעניין זה במשך יומיים, דיווחו על דברינו ביום ד', תוך הדגשה וזונית כאילו עזרתי למאיר וילנר מרק"ה, כאילו הצטרפתי למערכת שלו, וכדומה.

לדעתי, כל התנהגות של חברי-כנסת ועיתונאים בעניין זה היא בושה וחרפה למדינה. איש מהם לא טרח, בעניין כה מוסרי ומצפוני, לברר את העובדות, איש לא ראיין אותי על המידע שבידי, וכולם כאחד נהגו כחברי הסובייט העליון והעיתונות הסובייטית כאשר זה נוגע לדיכוי יהודי ברית-המועצות.

בכל זאת השגנו את מטרנו: בעיקבות פעולתנו, הבין השבוע כל אדם נאור בציבור כי משהו מתרחש בעזה שאינו כשורה — וכך גויסו כל הלחצים בציבור ובממשלה עצמה נגד שיטות אלה.

אורי אבנרי

רבים מאנשי המינהל המקומי טירבו השבוע ללכת לעבודה, מפאת הסכנה שבגליכה ברחובות, ומפאת המכות שמרביצים בהם אנשי מישמרה-הגבול בהיכנסם למיתקנים בהם הם עובדים.

ישראלים לא הפתירו בפני העיתונאים את הזדעזעותם ממראה עיניהם.

בחתאם לכל אלה אני חוזר ואומר, שמסרתי לכנסת מידע נכון, וכי אכן מבצעים אנשי מישמרה-הגבול מעשים הסותרים את מוסר צה"ל. אין שחר לדרישת שרי-הפנים שאביע צער על מה שנראה לי כמילוי חובתי המצפונתי כחברי-כנסת.

השר יוסף בורג השתמש בנכות השמורה לחבר-ממשלה, לעלות על הדוכן בכל עת, וקם להשיב לדברי. הוא האשים אותי בניסיון לפלג בין צה"ל ומישמרה-הגבול, הגן על כל מעשי מישמרה-הגבול, וחזר שוב על תיאור וזעות הטרור של הפידאיון. הוא לא השיב אף לטענה מוחשית אחת שלי.

לבורג לא היה, כמובן, שום מושג על מה הוא מדבר. הוא לא היה בעזה, כפי שלא